

Je moet ze in ons land
met een lampje zoeken.
Maar ze zijn er wél:
vrouwen die de kost
verdienen voor hun
gezin. Dat kan prima –
mits je man huisman
wil zijn, vertellen deze
vier meer dan fulltime
werkende moeders.

Wij
zijn
kost
winners!

Jet de Ranitz (38) is zakelijk directeur van het Nederlands Dans Theater. Ze is getrouwd met Thijs Kramer (45). Ze hebben twee kinderen: Stella (9) en Abel (7).

“Toen ik net was afgestudeerd, was Thijs de kostwinner. Toen zei hij al: ‘Wacht maar, in de toekomst zouden de zaken best nog eens omgedraaid kunnen zijn.’ Nu werk ik zestig tot tachtig uur in de week terwijl Thijs het huishouden doet, voor de kinderen zorgt, recensies schrijft en werkt aan zijn tweede roman. Ik ben altijd een bezig bijtje geweest, zat in allerlei commissies en besturen. Een tijdje werkte ik vier dagen en zat ik alle avonden thuis. Toen vloog ik tegen de muren op, want daar kan ik niet al mijn energie in kwijt. Ik heb het altijd belangrijk gevonden om mijn eigen geld te verdienen. Ik ben een kind van gescheiden ouders en mijn moeder had geen cent te makken. Dat gaat mij niet gebeuren, dacht ik dan. Het Nederlands Dans-theater is bovendien een geweldig bedrijf om voor te werken: internationaal, ambitieus en het staat aan de wereldtop. Gelukkig heeft Thijs er geen moeite mee dat ik kostwinner ben. Ik zie ons ook echt als een team: zonder zijn steun zou ik deze baan niet kunnen doen. Voor de kinderen vinden we het belangrijk dat ze een stabiele basis hebben. Ik ken tweeverdieners die voortdurend met kinderen aan het sjouwen zijn, van school naar buitenschoolse opvang. Zodra een kind ziek wordt, stort het hele kaartenhuis in. Die stress wilden we niet. Het grappige is dat door onze thuissituatie veel dingen zijn omgedraaid. Zo is Thijs vaak de strenge ouder, en ik ben degene die wat soepeler is. Onze dochter zegt wel eens: ‘Later ga ik werken, net als mama.’ En dan zegt onze zoon: ‘Ik denk dat ik kunstenaar word, net als papa.’”

(Jet draagt een balletkostuum van ontwerper Yoshiaki Hishinuma.)

“Later ga ik werken, net als mama’, zegt mijn dochter”

Janneke Boer (32) heeft een marketing- en pr-bureau voor vrouwelijke ondernemers en is initiatiefnemer van vrouwenindemedia.nl. Ze is getrouwd met Dirk (32) en ze hebben twee kinderen: Okke (4) en Puck (3).

“Sinds anderhalf jaar heb ik dit bedrijf. Ik ontdekte al snel dat als ik er echt een succes van wilde maken, ik er veel tijd in moest stoppen. Dat vind ik niet erg, want mijn werk is echt mijn passie. Dirk werkte part-time bij een goudsmid en droomde van een eigen winkel. Hij heeft toen de concessie gedaan dat hij een atelier aan huis zou beginnen, waardoor ik veel meer kon gaan werken. Die winkel komt dan nog wel een keer als de kinderen groot zijn. Achter ons huis hebben we een grote schuur gebouwd waarin we een showroom en een werkplaats hebben gemaakt. Dirk verdient nog niet zo veel, waardoor ik de kostwinner ben. Eigenlijk zijn die verhoudingen altijd zo geweest. Ook toen ik nog in vaste dienst werkte, verdiende ik meer dan hij. Dirk heeft daar nooit mee gezeten. Van de buitenwereld krijgt hij wel eens commentaar, maar hij vindt dat deze constructie hem juist veel vrijheid geeft. Zodra het mooi weer is, gaat hij kitesurfen. Bovendien vindt hij het leuk om veel tijd met de kinderen door te brengen. Ik werk meer dan veertig uur in de week. Iedere avond klap ik mijn laptop open zodra de kinderen in bed liggen en zit ik tot een uur of elf achter het scherm. Dirk werkt dan vaak in zijn atelier. Ik heb niet het idee dat onze relatie daaronder lijdt.

Als je iedere avond hand in hand televisiekijkt, besteed je toch ook geen quality time aan elkaar? Bovendien houden we ieder weekend vrij voor het gezin. Het enige waar ik wel eens tegenaan loop, is dat ik zo weinig tijd heb voor mezelf. Ik ben van plan om een avond in de week te gaan sporten. Want deze manier van leven houd ik alleen maar vol als ik werk aan mijn conditie.”

“Ik heb niet het idee dat onze relatie eronder lijdt”

Katleen Fissers (28) is verloskundige en heeft een relatie met John (30). Ze hebben twee kinderen: Youp (3) en Nick (2). Katleen is vijf maanden zwanger van de derde.

“John en ik hebben elkaar ontmoet via internet. Voor de grap had ik bij mijn profiel gezet: ‘Je moet het leuk vinden om huisman te worden en voor de kinderen te zorgen.’ Toevallig is het precies zo tussen ons gelopen. John was zich aan het omscholen toen ik hem leerde kennen. Na anderhalf jaar samenwonen raakte ik zwanger. We hebben toen besloten dat hij niet naar een baan ging zoeken, maar voor de kinderen zou zorgen. Ik had in mijn eentje een verloskundigenpraktijk waardoor ik zeven dagen per week 24 uur per dag beschikbaar moest zijn. Het zou erg ingewikkeld worden als hij ook een baan had. Ik ben ontzettend blij met deze regeling. Ik verdien dan wel het geld, maar John werkt net zo hard. Hij maakt het mogelijk dat ik mijn werk kan doen. Ik zou er ook niet aan moeten denken om fulltime huismoeder te zijn, want ik ben het type dat graag op pad is. En John is een blijje huisvader die graag voor zijn kinderen zorgt. Onlangs heb ik me aangesloten bij een maatschap waardoor ik ook af en toe verzekerd ben van een vrije dag. Dat is ook fijner voor de kinderen. Wanneer zij naar school gaan, wil John wel weer buitenshuis gaan werken. Hij heeft nu een massagepraktijk die hij gaat uitbouwen. Verder ontwikkelt hij van huis uit websites. Tot nu toe zijn we allemaal erg tevreden met hoe we de taken hebben verdeeld.”

“Ik verdien het geld maar John werkt net zo hard”

“We waren allebei zó regelmoe”

Denise Hulst (47) geeft bedrijfs-trainingen, workshops en lezingen over onder andere *efficiency*.

Ze schreef hierover verschillende boeken: *Exit supermama*, *Efficiënt e-mailen*, *Tijdig van kantoor* en *Veel te doen, weinig tijd*. Ze is getrouwd met Peter (58) en ze hebben twee kinderen: Lina (15) en Mees (10).

“Een jaar geleden besloten mijn man en ik dat we de taken anders moesten verdelen. Ik werkte veertig tot zestig uur in de week en was bijna iedere avond en in het weekend aan het werk. Peter zat in de reïntegratie-business. We wilden de kinderen niet constant bij de buitenschoolse opvang parkeren, dus we hadden afgesproken dat ik de afspraken van de kinderen zou regelen, zoals sport, vriendjes en schoolactiviteiten. Peter was verantwoordelijk voor een aantal huishoudelijke taken. Dat ging een hele tijd goed, maar we waren allebei zo regelmoe. Peter was al een tijdje uitgekeken op zijn baan en daarom besloten we dat hij voortaan het huishouden zou doen. Daarnaast zou hij een actieve rol gaan spelen in de vof die we samen hebben, maar waar hij eigenlijk niet bij betrokken was. Sindsdien loopt het hier als een trein. Ik vind het heerlijk dat er helderheid is over onze rollen waardoor ik niet meer constant het gevoel heb dat ik tekortschiet. Peter vindt het fijn dat ik niet meer overbelast ben en er meer rust in de tent is, en de kinderen vinden het prettig dat er een ouder altijd beschikbaar is. Een nadeel is dat Peter en ik de neiging hebben om veel over werk te praten, dus daar hebben we nu afspraken over gemaakt. Laatst zei hij wel dat hij behoefte had aan prikkels en graag wat meer contact had met de samenleving. Hij denkt erover om wat voor zichzelf te gaan doen. Die ruimte is er ook nu de kinderen wat groter zijn.”

Vrouwen en werk: de cijfers

Mannen verdienen meer
Mannen verdienen gemiddeld 33.000 euro bruto per jaar, vrouwen 18.000 euro. Dit verschil is zo groot doordat de meeste vrouwen parttime werken.

Crisis geeft vrouwen kansen

Het Sociaal Cultureel Planbureau verwacht dat vrouwen vanwege de crisis meer uren gaan werken. Mannen hebben vaak beroepen in sectoren waar de crisis het hardst toeslaat: de handel en de industrie. De vaste lasten lopen door en daarom zullen veel vrouwen meer aan de slag moeten. Dat kan ook makkelijk omdat veel vrouwen werken in de zorg of het onderwijs: sectoren die niet gevoelig zijn voor de crisis en waar een tekort aan arbeidskrachten is.

Anderhalfverdienersmodel

Uit cijfers van het Sociaal en Cultureel Planbureau blijkt dat het anderhalfverdienersmodel in Nederland het populairst is. In 53% van de gezinnen heeft de man een fulltime baan en de vrouw een parttime baan. Vrouwen werken gemiddeld 25 uur per week, mannen 37 uur. In 28% van de gezinnen werkt de moeder niet en in 7% van de gezinnen hebben zowel man als vrouw een fulltime baan. 6% van de stellen hebben beiden een parttime baan, in 3% van de gevallen werken ze allebei niet, en van de overige 3% werkt één van de twee parttime en is de ander werkloos. Er zijn veel meer vrouwen dan mannen die een kleine baan hebben. 17% van de vrouwen werkt minder dan elf uur per week, tegenover 7% van de mannen. Het aantal gezinnen waarin de vrouw fulltime werkt en de man niet werkt of een kleine parttime baan heeft, is zo gering dat het Sociaal en Cultureel Planbureau daar geen cijfers over heeft.

“Vrouwen met een baan concentreren zich, juist door tijdgebrek, op de kern van de opvoeding”

Stress

Werkende vrouwen voelen zich vaak gestrest. 32% geeft aan dat ze zich meerdere keren per maand opgejaagd voelt, en 24% heeft die gevoelens zelfs een paar keer per week. Ook hebben werkende vrouwen vaak het gevoel dat ze tekortschieten of niet aan de verwachtingen kunnen voldoen. Mannen hebben een stuk minder last van dit soort gevoelens. Opvallend is dat vrouwen op het werk minder vaak het gevoel hebben tekort te schieten dan thuis.

Women On Top

Vrouwen moeten geen genoegen nemen met een deeltijdbaan, vindt de organisatie Women On Top. Ze moeten juist voor topfuncties gaan en vechten voor hun economische onafhankelijkheid. In geval van scheiding komen veel vrouwen in een armoedeval terecht. Maar vier op de tien vrouwen verdienen meer dan 900 euro netto per maand, en dat is volgens het kabinet net genoeg om jezelf te kunnen bedripen.

Fulltime werkende moeders: zo denken we erover

Inmiddels zijn de meeste Nederlanders wel af van het idee dat de vrouw het best tot haar recht komt achter het aanrecht, maar met fulltime werkende moeders hebben de meesten wel moeite. Als de moeder fulltime werkt, lijdt het gezin daaronder, vindt 40% van de bevolking. 30% van de Nederlanders vindt dat een moeder die kinderen heeft die nog niet naar school gaan, beter thuis kan zitten. Als ze dan toch gaat werken, dan moet het gaan om een baantje voor een dag of twee à drie, vindt tweederde van de Nederlanders. Zodra de kinderen op school zitten, mag de vrouw weer aan het werk. Maar dan moet het wel om een parttime baan gaan. 50% van de bevolking kan geen begrip opbrengen voor een moeder die fulltime werkt. Vrouwen zijn zelfs kritischer over fulltime werkende moeders dan mannen. Toch vinden de meeste vrouwen dat vaders prima in staat zijn om kinderen op te voeden. De helft van de vaders heeft daar zo zijn twijfels over.

Hoogopgeleid? Meer uren

Acht op de tien moeders met een hbo- of wo-diploma heeft een baan. Van de lager opgeleide moeders is dat maar een op de vijf. Hoogopgeleide moeders maken ook meer uren: gemiddeld zo'n 28 uur in de week.

Werkende moeders, gelukkige kinderen

Kinderen die werkende moeders hebben, zijn gelukkiger, meent het Duits pedagogenechtpaar Wolfgang en Annegret Weikert. “Vrouwen met een baan concentreren zich, juist door tijdgebrek, op de kern van de opvoeding. Ze lopen niet het gevaar hun kinderen te verwennen en op te voeden tot onzelfstandige veeleisende consumptiekids.” Wolfgang en Annegret Weikert schreven er een boek over: *Werkende moeders hebben gelukkige kinderen* (Uitgeverij Synthese, 2003).

Alle cijfers komen uit de *Emancipatiemonitor 2008* van Het Sociaal en Cultureel Planbureau (uitgave februari 2009).